ב א מיי׳ פ״ב מהלכות

נבורות הכנה טו סמוג עשין ריא טוש"ע יו"ד סימן שיד סעיף ה: בא ב מיי פכ"א מהל' שבת

הנכה כון טור שויע או״ח סימן רנב סעיף ה וסי״ של סעיף ב: בב ג מיי פל״ב שם הלכה ח סמג לאוין סה טוש״ע או״ח סימן שיח

סימן י סעיף א:

הגהות הב"ח

כל"ל ותיבת בני נמחק:

מוסף רש"י

רב נסים גאון

אלא לעדות אשה בלבד. כשאמר כי מת בעלה התירוה בית דין

. ליושא ואט״פ (שהמוטמ)

וה בפרק אשה שהלך בעלה

. וצרתה (דף קכב) והוחזקו

וצרתה (דף קכב) ההחזקר להיות משיאין עד מפי עד וכר. עד מפי עד בבכור מהו. עיקר דיליה במסכת בכורות בפרק כל פסולי המוקדשין (דף לה) דתניא

ר' יהושע בן קפוסאי אומר בכור בי כהן צריך ב׳ מן בכור בי כהן צריך ב׳ מן השוק להעיד עליו, רבן שמעון בן גמליאל אומר אפילו בנו וגמרו ואמרו

הילכתא כרבן שמעון ודוקא

בנו ובתו אבל אשתו לא

ם טיף ד: | סעיף ד: | בג ד מיי פ״ר

בכורות הלכה טו סמג

הלכה טו טור שו"ע

ימי. ג) למיל למי. ד) נ"א ל"ג.

ערוך ערך אספנן], ו) [עי' לעיל כא.], ו) ב"ב טו:,

 (u^{i}, c_{0}, i) $e^{n}e$ (u); (v) $c_{0}e^{n}e^{i}$ (v) $e^{n}e^{n}e^{i}$ (v) $e^{n}e^{n}e^{n}$ (v) (v

נ) ורש"ל מח"ון, ס) לשון

לעדות אשה. לומר לאשה מת בעליך דאקילו בה רבנן משום עיגונא וכל המקדש אדעתא דרבנן ⁰ מקדש ®ואפקועי רבנן לקדושין מיניה: לעדות בכור. בכור ביד כהן כשנתנו ישראל לו שלם ואירע לו בו מום קי"ל בבכורות (דף לה) נחשדו כהנים להטיל מום בבכור ואין נאמן לומר מום זה נפל בו מאיליו ולריך להביא עדים ואמרינן המם נע"בן דאשה כשרה לעדות זו: **אימא לעדות שהאשה כשרה לה**. והאי נמי כשרה לה: גברא יסירא. ר"ש דמתני ר"א תנן בה: אחא לאשמעינן. בתמיה כלומר מה בא ללמדנו אם לא זאת: בותבר' כל שבא בחמין. כלומר

בהמה בנימטריא. אסמכתא שובר

קמה:

בעלמא היא דנ"ב נפקא לן בלאו גימטריא כדפי׳ בקונטרס:

בג ד מיי' פ"כ מהלכות סנהדרין הלכה ז סמג עשין כז טור שו"ע חו"מ (א) גמ' לפי שאינן במקומן . אלא לעדות אשה. שמת בעלה במדינת הים וררורות לעדות בכור להטיד לרו. לעדות בכור. נהעיד שלח הטיל בו מוס זה בכוונה (שם). לעדות שהאשה כשרה לה בלבד. ונעדות בכור נמי חשה כשרה (שם). יימר שרי בוכרא. יימר המתיר בכורות, לשון גנאי (שם). כל שבא בחמין. כל מליח שבא בחמין מע"ש, חוזכין ושורין אותו בחמין בשבת, ואין בו משום תיקון נתקן כבר (דעיד מתקן כבר (דעיד מדידין. שאין זה מדידין, שאין זה מלחכתו, אבל לא שורין (שם). וקוליים האיספנין. דג שקורין טונינל (שם). נ"ב שנה לא עבר איש ביהודה. נ״ב שנה היה מחרבות ירושלים בגלות לדקיהו עד פקידת כורש לדקיהו עד פקידת כורש שעלו לבנות הבית, שהרי שעלו לבנות הבית, שהרי לסוף ע" שנה לגלות יהויקים היתה הפקידה, כמו ששנינו מבנילה (יא') וי"ח שנה היה מרכיוש יהויקים עד תרבות מרכיוש יהויקים עד תרבות היירשלים, דמת מור מבע לבשבע אור בשבע אור בשבעה אור בשבע אור בשבע אור בשבע אור בשבע אור בשבע אור בשבעה אור גלו בשמונה גלו בשמונה עשרה גלו בתשע עשרה. ימירושו ולה ירויה בשבוו בחרבות ירושלים בשמונה עשר לכיבוש יהויקים, שהוא תשע עשרה לנבוכדנצר, דאמר תשע עשרה לנכוסדנלל, דממר מר שנה ראשונה כיבש נינוה, שניה עלה וכיבש יהויקים (יומא נד.). הגי מדרי דבבל. מקומות מדרון שבככל (בכורות מד:). מהדרי מיא לעין עיטם. שנו כ״ג בל ביוהכ"פ כדאמרינן במס' יומא בפ"ג (שם).

דבי מנשיא אין עד מפי עד כשר אלא רבי מנשיא לעדות אשה בלבד אימא לעדות שהאשה כשרה לה בלבד רב יימר אכשר עד מפי עד לבכור קרי עליה מרימר יימר שרי בוכרא "והלכתא עד מפי עד כשר לבכור: חלות דבש: כי אתא רב הושעיא מנהרדעא יאתא ואייתי מתניתא בידיה זיתים וענבים שריסקן מע"ש ויצאו מעצמן אסורין יור"א

ור"ש מתירון אמר רב יוסף גברא יתירא אתא לאשמעינן א"ל אביי מובא קמ"ל דאי ממתניתין הוה אמינא התם הוא דמעיקרא אוכלא ולבסוף אוכלא אבל הכא דמעיקרא אוכלא ולבסוף משקה אימא לא קמ"ל: בותני" מיכל שבא בחמין מערב שבת שורין אותו בחמין בשבת וכל שלא בא בחמיו מערב שבת מדיחין אותו בחמין בשבת חוץ מן המליח הישן יי(ודגים מלוחין קטנים) יוקוליים האיספנין שהדחתן זו היא גמר מלאכתן: גמ' כגון מאי אמר רב ספרא כגון תרנגולתא דר' אבא ואמר רב ספרא זימנא חדא איקלעית להתם ואוכלן מיניה ואי לא רבי אבא דאשקיין חמרא בר תלתא מרפי איתנסי רבי יוחנן רייק מכותח דבבלאי אמר רב יוסף ולירוק אנן מתרנגולתא דרבי אבא ועוד אמר רב גזא זימנא חדא איקלעית להתם ועבדית כותח דבבלאי שאילו מיניה ייכל בריחי מערבא: כל שלא בא בחמין וכו': הדיח מאי אמר רב יוסף הדיח חייב חמאת אמר מר בריה דרבינא אף אנן נמי תנינא חוץ ממליח ישן וקוליים האיספנין שהדחתן זו היא גמר מלאכתן שמע מינה יתיב רבי חייא בר אבא ורבי אסי קמיה דרבי יוחגן ויתיב רבי יוחנן וקא מנמנם אמר ליה רבי חייא בר אבא לרבי אסי מפני מה עופות שבבבל שמנים א"ל כלך למדבר עזה ואראך שמנים מהן מפני מה מועדים שבבבל

שמחים מפני שהן עניים מפני מה ת"ח שבכבל מצויינין לפי שאינן בני תורה מפני מה עובדי כוכבים מזוהמי מפני שאוכלין שקצי ורמשי" איתער בהו רבי יוְחנן אמר להו דרדקי לא כך אמרתי לכם יאמור לחכמה אחותי את ס־אם ברור לך הדבר כאחותך שהיא אסורה לך אומרהו ואם לאו לא תאמרהו אמרו ליה ולימא לן מר איזה מהן מפני מה עופות שבבבל שמנים מפני שלא גלו שנאמר שאנן מואב מנעוריו ושקם הוא אל שמריו ובגולה לא הלך והכא מנלן דגלו דתניא ∞רבי יהודה אומר נ"ב שנה לא עבר איש ביהודה שנאמר יעל ההרים אשא בכי ונהי וגו' מעוף השמים ועד בהמה נדדו הלכו בהמ"ה בגימטריא חמשין ותרתין הוו א"ר יעקב א"ר יוחגן כולן חזרו חוץ מקוליים האיםפגין ידאמר רב הני מִדרי דבבל מהדרי מיא לעיָן עיטם והאי כיִון דלא שריר ידאמר רב הני מִדרי דבבל מהדרי מיא לעיָן איטם והאי ביון דלא שריר ידאמר רב הני מִדרי דבבל מהדרי מיא לעיָן איטם והאי ביון דלא שריר ידאמר רב הני מִדרי דבבל מהדרי מיא לעיָן עיטם והאי כיִון דלא שריר ידאמר רב הני מִדרי דבבל מהדרי מיא לעיַן עיטם והאי ביון דלא שריר ידאמר רב הני מִדרי דבבל מהדרי מיא לעיַן עיטם והאי ביון דלא שריר ידאמר רב הני מִדרי דבבל מהדרי מיא לעיַן עיטם והאי ביון דלא שריר ידאמר רב הני מִדרי דבבל מהדרי מיא לעיַן עיטם והאי ביון דלא שריר ידאמר רב הני מִדרי דבבל מהדרי מיא לעיַן עיטם והאי ביון דלא שריר ידאמר רב הני מִדרי דבבל מהדרי מיא לעיַן עיטם והאי ביון דלא שריר ידאמר רב הני מִדרי ביון דלא שריר ידאמר רב הני מִדרי ביון דלא מהדרי מיא לעיַן עיטם והאי ביון דלא שריר ידאמר רב הני מִדרי ביון דלא מהדרי מיא לעיַן עיטם והאי ביון דלא שריר ידאמר רב הני מִדרי ביון דלא מייני מיא לעיַן עיטם והאי ביון דלא מייני מיא לעיַן עיטם והאי ביון דלא מייני מיא לעיַן עיטם והאי ביון דלא מייני מי שדריה לא מצי סליק מפני מה מועדים שבבבל שמחים מפני שלא היו באותה קללה דכתיב יוהשבתי כל משושה חגה חדשה ושבתה וכל מועדה וכתיב הרשיכם ומועדיכם שנאה נפשי היו עלי למורח סמאי היו עלי למורח א״ר אלעזר אמר הקב"ה לא דיין לישראל שחומאין לפני אלא שממריחין אותי לידע איזו גזירה קשה אביא עליהן א"ר יצחק אין לך כל רגל ורגל שלא באתה בולשת לציפורי ואָמר רבי חנינא אין לך כל רגל ורגל שלא בא לטבריה אגמון וקמטון ובעל זמורה מפני מה ת"ח שבבבל מצויינין לפי שאינן 🗈 בני מקומן דאמרי אינשי במתא שמאי בלא מתא תותבאי יהבאים ישרש יעקב יציץ ופרח ישראל תני רב יוסף אלו תלמידי חכמים שבבבל שעושין ציצין ופרחים לתורה מפני מה עובדי כוכבים מזוהמין שלא עמדו על הר סיני שבשעה מזרא

ומכלל דמכאן ואילך הדור חוץ מקוליים כדמפרש: הני מדרי דבבל מהדרי **מיא לעין טיטם**. מדרונות שבבבל מחזירין מים הנשפכים בהן לעין עיטם שהוא מקום גבוה שבא״י וַזבּמים נד:] שאותו מעיין מביא מים לבית טבילת כה״ג ביוה"כ דמתוקן בחומת עזרה על גבי שער המים כדאמרינן בסדר יומא (דף לא.) עין עיטם גבוה מקרקע העזרה כ"ג אמות והיאך מחזירין שיש בפרת סילונות וסולמות למטה מן הקרקע (סיס) ודרך אותן סולמות חוזרין המים לא"י וחוזרין ונובעין במעיינות והדגים חזרו דרך אותן סולמות שנוחים להעלותן יותר מדרך פרת עלמו: והאי. קוליים האספנין: כיון דלא שריר שדריה. אין קשה שדרה שלו: לעבריה. לבוו ולהטיל עליהם עול ולא שמתכוונין לבטלן משמחת הרגל אבל הקללה גרמה לכך: קומטון. 🌣 לשון לעז הוא שלטון: בולשם. חיל המלך: ליפורי וטבריא מא"י: שאינן במקומם. שמא"י גלו לשם והגולה למקום נכרי מליין עלמו במלבושים שיהא חשוב: במחא שמאי. בעירי איני לריך להתכבד אלא בשמי שאני ניכר בו: בלא מסא. במקום שאינה עירי: סוסבאי. כבודי תלוי בשמלתי. שמלתו מתרגמינן תוחביה (שמות כב): **צילין.** למחין: **הבאים.** אותן של יעקב שיבאו לבבל ישרשו ויעשו לילין ופרחים לחורה. וסייעתא אחיא לר' יוחנן דטעמא דמלויינין לאו לפי שאינן בני חורה כדרבי אסי אלא לפי שאינן במקומן: לשבט.

> יבה תיכה למיד הוצבית להו עד מפי עד מהו לעדות בכור, אמר ליה תני אלא לעדות אשה כשירה לו. וכבר נתברר לנו שבתו כשירה, והואיל ואשה כשירה לעדות בכור עד מפי עד נמי כשר לעדות בכור. וכן [נ]פסקה ההלכה. וזה שאמרו בככור בהמה, אבל בככור אדם לא [ד]גרסינן בפרק י׳ יוחסין (זף עד) ג׳ נאמנין על הבכור חיה ואמו ואביו, חיה לאלתר אמו כל ז׳, אביו לעולם. כגון תרנגלתיה דר׳

שנתבשל: שורין אותו בחמין. כדי שיהח נמוח: וכל שלח כח בחמין. אלא לעדות אשה בלבד ¢איבעיא להו עד כגון בשר יבש שחוכלין חותו חי ע"י מפי עד לעדות בכור מהו רב אמי אסיר ורב הדחק: מדיחין אוסו. ולא אמרי׳ זהו אםי שרי א"ל רב אמי לרב אםי והא תנא בישוליה. אבל לא שורין: חוץ מן המליח ישן. דג מליח של שנה שעברה:

וקוליים החיספנין. שם דג שחוכלין

אותו מחמת מלחו ע"י הדחה בחמין.

והנד אפילו הדחה נמי לא שזהו גמר

מלאכתן והוי בשול: גמ' כגון מאי.

הוי בא בחמין שחוזרין ושורין אותו

בחמין: מרנגולמיה דר' אבא. מבשלה

ושורה אותה ימים רבים בחמין למחות

מאליה ואוכלה לרפואה: בר סלסא

טרפי. בן ג' שנים: אתנוסי. הייתי

נאנס להקיא מחמת מיאוס: רייק.

רוקק מכותחה דבבלהי כשזוכרו שהיה

מחום בעיניו: חמר רב יוסף כו'. קשה

היה בעיניו שנמאסין בני בבל על בני

ארץ ישראל אמר אנו נמי יש לנו לרוק

מתרנגולתיה דר' אבא שהם אוכלים:

ועוד. כותח אינו מאום כל כך בעיני

שחר בני מערבח: דהח חמר רב גוח

כו'. ושאילו מיניה אותו כותח: בריחי.

חולים: הדיה. קוליים מאי: חייב חטאת.

דהוי בישול: מפני מה עופות שבבבל

שמנים. משל א"י: כלך. לכה לך אלא

שקילר הלשון: למדבר עוה. והיא מא"י:

מועדים שבכבל שמחים. רגילים לשמוח

במועדים יותר מא"י: מפני שהם

עניים. וכל השנה אין להם שמחה

במאכל ומשתה ואין להם מרגוע

ממלאכה לפיכך במועדים כל שמחתם:

מלויינין. מליינין עלמן בלבושים נאים:

מלויינין. מקושטין: שחינן בני חורה.

כל כך לכבדם כבני ארץ ישראל מחמת

תורתם מכבדים אותם מחמת לבושיהן

שנרחין חשובים: דרדקי. בחורים

שלא הגיעו לסברא: מפני שלא גלו.

העופות כמו אותן של א"י כדאמרינן

לקמן: שאנן מואב מנעוריו וגו'.

סיפיה דקרא על כן עמד טעמו בו

אלמא הגולין מפיגין טעמן ושמנן:

נ"ב שנה. משגלו בימי לדקיה בחרבות

ירושלים עד שנפקדו בימי כורש ואז

עלו מהם לייסד את הבית י״ח שנים

קודם גמר הבנין שהיה לסוף ע' שנה

בשנת שתים לדריוש כדאמרי׳ במגילה

(דף יא:): וכולן חזרו. הבהמות ועופות

ואף הדגים חוץ מן קוליים האספנין

וכולן חזרו דהא עד בהמה כתיב

תורה אור השלם ו אֱמֹר לַחָּבְמָה אֲחֹתִי אָתְּ וּמֹדְע לַבִּינָה תִקְרָא: משלי ז ד

משלי דר במעניריו מאב מְנְעוּרְיוּ בְּשְׁאֲנֵן מוֹאָב מְנְעוּרְיוּ וְלֹא וְשׁקֵט הוּא אָל שְׁמָרִיוּ וְלֹא הוּרְק מִבְּלִי אָל בָּלִי וּבְּגוֹלְה לא הָלְרְ עַל בַּן עִמִד טְעָמוֹ בּוֹ וְרֵיחוֹ לֹא נָמֶר: ירמיהו מח יא

ירמיהו מח יא געל הֶּהְרִים אֶשְּׁא בְּכִי וְנֶהִי וְעַל נְאוֹת מִדְבָּר קִינָה בִּי נִצְתוּ מִבְּלִי אִישׁ עֹבֵר ולא שמעו קול מקנה מעוף השמים ועד בהמה נדדו וְלְכָה. 4 וְהִשְׁבָּתִי כָּל מְשׁוֹשְׁה תַגָּה חָדְשָׁה וְשַבַּתָּה וְכֹל מוֹעֲדָה: הושע ביג יוושע ביג חָדשַׁיכֶם וּמוֹעֲדִיכֶם שְּנְאָה בְּפְשִׁי הָיוּ עָלַי לְּטֹרַח נָלְאֵיתִי נִשֹא:

פּניוו אין ישְׁרַשׁ יַעָלְבּ יָצִיץ 6 הַבָּאִים יַשְׁרַשׁ יַעַלְבּ יָצִיץ וּפְרַיְא פְּנֵי הַבָּל הְּנִוּבְה: ישעיהו כז ו

רבינו חננאל בלבד. לא קשיא הא דר׳ יוחנז. ל) ושאר פירות זולתי

תים וענבים סלקא מעתא כר' יהודה דאמר למשקין היוצא מהן אסור. והא דתניא סוחטין בפגעים ובפרישין ובעוזרדין אבל לא ברמונים, דשל בית מנשיא בן מנחם היו סוחטין מנשיא בן מנחם היו סוחטין ברמונים, אמר רב נחמן הלכה כשל בית מנשיא בן מנחם. וסלקא שמעתא דאסור לסחוט ברמונים בשבת. והא דתני אין עד מפי עד כשר אלא לעדות אשה כלבד, אוקימנא לעדות [נ"א: בעדות] שהאשה והאשה כשירה לה: והילכתא עד מפי עד כשר לבכור. פי׳, עד מפי עד נאמן להעיד על בכור בהמה טהורה, המום שיש בו אפילו ושוזה ונ"א: אעפ"יו במומו, וכ"ש בעדות גדולה מזו. ומפורש כך בבכורות פרק כל פסולי המוקדשין, ומלהא שמעתא התם אפילו בנו ובתו נאמנים. ויש מי שאומר כי עד מפי עד נאמז בבכור אדם. עו נאמן בבכוו אום, וטעות הוא בידו. חלות דבש שריסקן מע"ש ויצאו מעצמן אסורין ור' אלעזר מתיר. כי אתא רב הושעיא מנהרדעא אתא ואייתי מתניתא בידיה, זיתים וענבים שריסקן מע"ש אלעזר ור"ש מתירין. והא מתניתא מסייעא נמי לר׳ יוחנז. מתני׳ כל שבא

התרנגולת אם הובאה בחמין מלפני השבת מותר לשרותה בחמין כשבת ולאוכלה, ואם לאו אסור לשרותה ומותר להדיחה. והמליח הישו וקולייס האיספניו אם לא הביאם בחמיו מלפני השבת אפילו להדיחו בשבת אסור. ואם עבר והדיחו חייב חטאת שגמר מכותא. מכותתא היא. ויש מי שאומר כותא כותחא היא. בריחי במערבא, חולים שבמערב.